

Mødet den 7. Februar 1907.

1. (J. Nr. 305—06). Til 2. Behandling forelaa **Forslaget til Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter for 1907—08.**

De enkelte Konti paa Budgettet blev gennemgaaede af Formanden.

Til Forslaget var fremkommet nedennævnte Ændringsforslag:

Ad Konto I. 6. b. Forslag fra Skoleudvalget om, at der optages et Beløb af 50 Kr. til Telefon til Skolen ved Finsensgade.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto I. 6. d. Af et Mindretal indenfor Budgetudvalget (Mousten og Simonsen) var stillet Forslag om, at Honoraret til Chefen for Ordenskorpsen, 200 Kr., udgaar. I Forbindelse hermed foreslog det samlede Budgetudvalg, at Beløbet udgik paa denne Konto, men at der samtidig opførtes et tilsvarende Beløb paa Konto XIII som et personligt Løntillæg til Billettør Nørretranders.

Dette Forslag vedtoges.

Ad Konto II. 1. a. 1. Forslag fra Udvalget for Fattigvæsenet om, at Fattiginspektørens personlige Tillæg forhøjes med 300 Kr. Ikke tiltraadt af Budgetudvalget.

Magnus Nielsen beklagede, at Budgetudvalget ikke havde tiltraadt Forslaget om For-

højelse af Inspektørens Løn. Inspektørens Arbejde var i de senere Aar blevet meget forøget, og den foreslaaede Forhøjelse vilde have været en velfortjent Anerkendelse for hans udmærkede Arbejde. Da det var at formode, at der ingen Stemning var for Forslaget hos Flertallet af Byraadets Medlemmer, vilde han tage dette tilbage i Haab om, at næste Aars Budget maatte bringe den Lønforhøjelse, som Inspektøren i saa høj Grad fortjente.

Forslaget toges tilbage.

Ad Konto V. 1. a. Forslag fra Mikael Johansen om Forandring af Overlærernes Lønskala saaledes, at Lønnen bliver stigende med 400 Kr. hvert 4de Aar indtil 3900 Kr. Ikke tiltraadt af Budgetudvalget.

Formanden udtalte, at Budgetudvalget ikke havde kunnet tiltræde Forslaget om Forhøjelse af Overlærernes Løn, og at Spørgsmaalet om, hvorvidt Overlærerne efter Loven kunde fordre dette Løntillæg eller ej, var tvivlsomt.

Mikael Johansen beklagede, at Budgetudvalget ikke var kommet videre med denne Sag end til at henvise Overlærerne til Domstolene. Lærere og Overlærere havde et stort Ansvar og et besværligt Arbejde, hvis gode Udførelse meget afhang af den gode Vilje, hvormed de gik til det, og de kunde derfor nok tilkomme det, Loven hjemlede dem. De fleste Byer, ca. 35, havde større Overlærerlønninger end Aarhus, og selv om han intet Haab havde om at gennemføre Forslaget, ønskede han dog en Afstemning. Iøvrigt var det hans Anskuelse, at Overlærerne havde Pligt overfor deres Efterfølgere i Embederne til at gaa videre med denne Sag, for det var utvivlsomt i Overensstemmelse med Lovens Fordringer, at Overlærerne fik det foreslaaede Løntillæg.

Simonsen foreslog at følge Budgetudvalgets Indstilling. Hvis Overlærernes Fordring var berettiget, vilde Domstolene nok give dem Medhold. Men det skulde fremhæves, at Overlærernes Løn var ret god, og ifølge den nye Skoleplan fik de et ikke ringe Afslag i deres Timetal.

Lottrup var af den Anskuelse, at Nedsættelsen af Overlærernes Timetal var betydningsfuld for Skolens Arbejde, da Overlærerne derved fik Tid til at øve en virkningsfuldere Kontrol.

Nørgaard havde intet imod, at Overlærerne fik højere Løn, men han fandt, at Budgetudvalget havde baaret sig rigtigt ad ved at henvise Overlærerne til Ministeriet eventuelt til Domstolene. Hvis Overlærernes Fortolkning af Loven viste sig rigtig, var det den bedste Maade at faa Sagen løst paa. Han anbefalede derfor at følge Budgetudvalget.

Jakob Jensen vilde til Hr. Johansen sige, at Overlærerne burde have kommet med deres Andragende, da Skoleplanen blev behandlet. Det vilde have været det rette Tidspunkt. Nu kunde det se ud, som om andre Grunde var de bestemmende. Han vilde gerne indrømme, at Overlærerne havde en ansvarsfuld Gerning, men den lagde dog ikke mere Beslag paa dem, end at de havde god Tid til at paatage sig privat Arbejde i Skoletiden. Til Hr. Lottrup ønskede han at sige, at naar Hr. Lottrup ansaa det for heldigt, at Overlærerne fik mere Tid til at øve Kontrol, burde han have stemt for Forslaget om at forbyde Overlærerne privat Arbejde i Skoletiden.

Mikael Johansen ansaa ikke Hr. Jakob Jensen for berettiget til at mene, at der nu forelaa andre Grunde. Naar Overlærerne passede deres Gerning, forekom det ham at være uberettiget at forbyde dem privat Arbejde. Grunden til, at Over-

lærerne ikke før var fremkommet med deres Andragende, vidste han ikke.

Filtenborg var klar over, at Overlærerne blev forfordelt, da Lærerlønningerne blev fastsat, og deres Løn burde maaske ogsaa forhøjes, men Sagen var forkludret, ved at de havde andraget om fri Varme og Lys. Skønt han gerne vilde unde dem Løntillæg, fandt han dog, at Budgetudvalget ikke havde kunnet indtage anden Stilling til Sagen, og han anmodede Hr. Johansen om at tage sit Forslag tilbage.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto V. 7. Forslag fra Skoleudvalget om Optagelse af et Beløb paa 500 Kr. til Drift af en botanisk Have samt 400 Kr. til Indretning af et Pigeværelse i Søndre Drengeskoles Loftsetage.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto VI. 1. a. 1. Forslag fra Politimesteren om Dyrtidstillæg til samtlige Betjente samt om Omregulering af Betjentenes Lønningsklasser m. m. Forslaget var ikke tiltraadt af Budgetudvalget, der derimod foreslog, at Politiets Betjente inddeles i to Lønningsklasser med $\frac{1}{3}$ af Betjentene i 1ste og $\frac{2}{3}$ i 2den Lønningsklasse. Lønningen i disse to Klasser skulde være henholdsvis 1600 Kr., stigende med 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 1800 Kr., og 1200 Kr., stigende paa samme Maade indtil 1500 Kr. Paa det foreliggende Budget skulde der da opføres 22 Betjente à 1600 Kr. og 43 Betjente à 1200 Kr., og som Alderstillæg foreslaaes opført en kalkulatorisk Sum af 6500 Kr., hvilket vilde medføre en Forhøjelse af 1508 Kr. 34 Øre. Denne Omregulering maatte ikke medføre nogen Nedgang i Løn for nogen Betjent.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ikke havde kunnet tiltræde Politimesterens Forslag, men var selv fremkommet med Forslag til en Omregulering, der ikke maatte medføre Nedgang i Indtægter for nogen af de paagældende.

Mikael Johansen anbefalede Politimesterens Forslag, som han fandt ret tiltalende. Betjentenes Løn var meget lille, hvorimod deres Tjeneste var meget anstrengende, og deres Fritid kun ringe. Han beklagede meget, at disse daarligt lønnede Folk ikke fik det meget berettigede Dyrtidstillæg.

Simonsen anbefalede Budgetudvalgets Forslag, der var i Overensstemmelse med de af ham i sidste Møde fremsatte Ønsker. Selvfølgelig vilde han helst, at al Oprykning i højere Lønklasse skete efter Anciennitet, men Politimesteren og Budgetudvalgets Flertal havde ikke villet strække sig længere end foreslaaet. Efter Forslaget vilde en Betjent i Løbet af 9 Aar stige til 1500 Kr. Det var nødvendigt at skaffe de lavest lønnede noget, og det var sket i Budgetudvalgets Forslag.

Nørgaard anbefalede Udvalgets Indstilling, som han fandt mere rationelt end Politimesterens. At denne ikke kunde slutte sig til Udvalgets Forslag kom sikkert af, at han frygtede for, at enkelte kunde blive forurettede, men det var selvfølgelig ikke Meningen. Efter Forslaget vilde over 20 Betjente faa nogen Fordel, og selv om man gerne havde villet gaa videre, maatte man dog gaa gradvis frem. I Virkeligheden betød Forslaget en ikke saa lille Forbedring.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

Ad Konto VI. 5. Et Mindretal af Budgetudvalget foreslog at optage et Beløb til Anskaffelse af en Ambulance. Det samlede Udvalg foreslog

optaget et Beløb af 400 Kr. til Anskaffelse af en Baare paa Hjul.

Formanden meddelte, at Budgetudvalgets Flertal kunde gaa med til at anskaffe en Baare paa Hjul. Noget større Beløb kunde man ikke anbefale at anvende til Anskaffelse af Ambulance.

Mikael Johansen anbefalede at følge Mindretallets Indstilling.

Simonsen oplyste, at der ikke fandtes noget egentlig Forslag fra Mindretallet. Han vilde helst have anskaffet en virkelig Ambulance, men den foreslaaede Baare paa Hjul vilde sikkert gøre god Fyldest.

Udvalgets Forslag vedtoges.

Ad Konto VIII. 2. a. Forslag fra Jul. Andersen, Mikael Johansen, Rahr og S. Pedersen om at optage et Beløb af 13000 Kr. til Ombrolægning af den resterende Del af Knudrisgade. — Ikke anbefalet af Budgetudvalget.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ikke havde kunnet tiltræde det af d'Hrr. Mikael Johansen, Jul. Andersen, S. Pedersen og Rahr stillede Forslag om Ombrolægning af den resterende Del af Knudrisgade.

Mikael Johansen anbefalede Forslaget. Han antog, at det i Fjor var bestemt, at Gaden i Aar skulde ombrolægges. Gaden, der var en af de mest befærdede, var i en meget slet Forfatning. Han kunde ikke forstaa, at man var saa bange for at tage denne Gade med nu, da Forhøjelsen af Skattebeløbet netop i Aar var ringe.

Vestesen erkendte, at Hr. Johansens Betragtninger var rigtige. Beboerne havde Grund til at vente Gaden færdig i Aar, men naar Valget stod mellem Nørrealles og Knudrisgade, havde Beboerne i Nørrealles sikkert størst Krav paa at komme i

Betragtning. Knudrisgade var ogsaa noget begunstiget derved, at Sporvejen var ført igennem den, og det værste Stykke af Gaden, det makadamiserede, var allerede gjort i Stand. Beboerne maatte slaa sig til Taals med, at Gaden kom med til næste Aar.

Lottrup mente, at man i Fjor havde givet Beboerne Løfte om, at Gaden i Aar skulde ombrolægges. Forøvrigt syntes han, at man ved Forbedringen af denne Gade havde omlagt det bedste Stykke af den først.

Søren Pedersen forstod ikke, hvorledes Hr. Vestesen kunde mene, at Sporvejen havde forbedret Forholdene i Gaden. I Virkeligheden var de paa Grund af Sporvejen blevet ringere. Tidligere kunde man dog færdes midt ad Gaden, men nu var man henvist til den meget skraa Kantsten, der var alt andet end behagelig at færdes ad.

Magnus Nielsen fandt, at Beboerne i Knudrisgade havde Krav paa, at man holdt det Løfte, man havde givet dem. Han fandt det rigtigst, at man hvert Aar brolagde et Stykke af de makadamiserede Gader, saa man engang kunde blive færdig med dem. Hvis man vilde bevilge den Sum, der yderligere forlangtes til Frederiksalle, fandt han, det var rimeligt, at hele det til Forbedring af Frederiksalle bevilgede Beløb anvendtes til Ombrolægning af Knudrisgade.

Samuel sen syntes, at Hr. Magnus Nielsens sidste Udtalelse var ret mærkelig, og han fandt det uheldigt, om man skulde til at anvende Beløbene til Gader, de ikke var bestemt til.

Magnus Nielsen fastholdt, at Knudrisgade burde foretrækkes for Frederiksalle.

Jakob Jensen udtalte, at naar man vilde bort fra de makadamiserede Gader, maatte man gaa en anden Vej, end Hr. Magnus Nielsen foreslog, for Forholdet var jo det, at man hvert Aar anlagde ret betydelige Længder af makadamiserede Gader. Om Forpligtelsen overfor Knudrisgade vilde han udtale, at den Slags Forpligtelser havde Byraadet flere Gange været nødt til at se noget bort fra. Han vilde saaledes nævne, at man i flere Aar havde omtalt Forbedring af Lille Torv og Fredensgade, uden at det blev til noget. Andre Gader kunde nemlig i den mellemliggende Tid komme til i højere Grad at trænge til Forbedring, og det var naturligt, at man først hjalp, hvor Forholdene var værst. Han vilde stemme mod en Ombrolægning af Knudrisgade.

Nørgaard troede, at Udsættelsen af Omlægningen af Knudrisgade var efter Aftale med Bro-lægningsudvalget.

Magnus Nielsen kendte ikke til nogen Aftale, men var der en saadan, maatte han jo slutte sig til den.

Mikael Johansen spurgte, om hele Bro-lægningsudvalget eller kun dettes Formand havde været til Stede ved Forhandlingerne.

Vestesen skønnede ikke rettere, end at Hr. Magnus Nielsen sluttede sig til hans Udtalelser. Men hvis Byraadet var stemt for den foreslaaede Forskydning, kunde Bro-lægningsudvalget godt gaa med til, at Frederiksalle ventede til Fordel for Knudrisgade.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto VIII. 2. a. Forslag fra Rahr om at optage 15000 Kr. til Ombrolægning af Mindegade fra Dynkarken til Fredens Torv og samtidig lade udgaa et Beløb af 20000 Kr., der er opført

som Kommunens Andel i Udgiften ved Brolægning af Nørrealle, fra Ny Munkegade til Grønnegade. — Ikke tiltraadt af Budgetudvalget.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ikke havde kunnet tiltræde Hr. Rahrs Forslag om Omlægning af Mindegade.

Rahr mente, at der nu var passende Lejlighed til at omlægge Mindegade, eftersom Gasledningerne i denne Gade nu blev ordnede for en Aarrække, men da Budgetudvalget ikke havde anbefalet hans Forslag, tog han det tilbage.

Forslagstilleren tog herefter sit Forslag tilbage.

Ad Konto VIII. 2. a. 4. a. Forslag fra F. F. Samuelsen om, at Udgiften til en Strækning af Frederiksalles vestre Fortovs Belægning med Tjærebeton, 3000 Kr. forhøjes til 4300 Kr., og at dette Arbejde da kom til at omfatte Strækningen mellem Holbergsgade og Dannebrogsgade.

Forslaget vedtoges.

Udenfor Dagsordenen forespurgte

Samuelsen, om man troede, at den foreslaaede Udvidelse til 2000 Kr. af Viadukten vilde gavne. Fra Beboerne paa Frederiksberg havde han faaet mange Henvendelser desangaaende. Færdselen over Broen i Frederiksalles var meget betydelig; for hver Vogn, der kørte over Bruunsbro, kørte der 15 over Broen i Frederiksalles, og den foreslaaede Udvidelse var kun ringe.

Vestesen indrømmede, at man selvfølgelig ikke opnaaede meget for det lille Beløb. Han havde to Gange beskrevet, hvad man tænkte at gøre. Der skulde være to Fortove, saa de modgaaende Strømme kunde gaa hver sin Vej, og endvidere skulde Fortovet forhøjes. Han mente ikke, det vilde være forsvarligt at gaa videre nu, da Banegaardsforholdene var saa usikre, ved

Hjælp af de 2000 Kr. kunde Forholdene for Fodgængere forbedres betydeligt.

Ad Konto XI. 4. b. Forslag om, at denne Post nedsættes med 400 Kr., saaledes at der til Løn til en Sekretær for Sundhedskommissionen kun opføres 200 Kr. — Budgetudvalget foreslaar, at Posten nedsættes med 300 Kr., og Lønnen altsaa sættes til 300 Kr.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

Ad Konto XII. 1. b. Forslag fra Magnus Nielsen om, at der ekstraordinært opføres 200 Kr. til Anskaffelse af en Uniform til Brandassistenten.

Vedtoges saaledes, at det til Uniformgodtgørelse opførte Beløb 100 Kr. forhøjes til 200 Kr.

Ad Konto XIV. 3. b. Forslag fra Budgetudvalget om, at ingen Udgift til Koncert i »Vennelyst« maa afholdes uden Byraadets nærmere Beslutning.

Formanden udtalte, at Budgetudvalget foreslog, at Posterne blev staaende paa Budgettet, men at man føjede den Bemærkning til, at Udgifterne kun maatte afholdes efter Byraadets nærmere Beslutning.

Jul. Andersen forstod ikke Budgetudvalgets Standpunkt, saa maatte hellere det hele været strøget. Det vilde være meget uheldigt, om Byraadet skulde beslutte hver Gang, der skulde afholdes Koncert.

Formanden oplyste, at det heller ikke var Meningen; men før Koncerternes Begyndelse ønskede man, at Byraadet skulde træffe en endelig Bestemmelse.

Lottrup syntes, at Budgetudvalgets Forslag var en Haan mod Vennelystudvalget.

Mikael Johansen forstod slet ikke dette Forslag, som han fandt meget mærkeligt. Forslaget havde han ikke set, da det ikke var frem-

lagt mellem de andre Ændringsforslag, og han vilde minde om, at baade Hr. Nørgaard og Hr. Filtenborg var med til i sin Tid at stille Forslag om Afholdelse af Koncerter i Vennelyst.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget havde Lov til at stille Forslag.

Nørgaard betonedede, at man aldeles ikke udviste nogen Haan mod Vennelystudvalget. Man ønskede ikke nogen Byraadsbeslutning forud for hver Koncert, men kun at faa Lejlighed til at debattere Sagen i sin Helhed noget bedre. Byraadsbeslutningen angaaende disse Koncerter gik ud paa 4 Koncerter om Ugen, det var imidlertid blevet til 6, og man var blevet betænkelig over det store Beløb.

Magnus Nielsen sluttede sig til Hr. Nørgaards sidste Udtalelser. Han kunde tænke sig Beløbet betydelig nedsat, men han kunde ikke forstaa Budgetudvalgets Bemærkning, og han fandt, at det med denne Bemærkning vilde være vanskeligt at udbyde Anlægget.

Filtenborg bemærkede, at det ved første Behandling af Budgettet udtrykkelig blev betonet, at dette Beløb var rent kalkulatorisk, og at Budgetudvalgets Bemærkning aldeles ikke indeholdt nogen Mistillid til Vennelystudvalget. Man var enig om, at der skulde afholdes Koncerter, men da man ingen Vært havde endnu, og da Beløbet var ret stort, fandt han det naturligt, at Sagen fik endnu en Behandling.

Jul. Andersen udtalte, at det syntes, som om Vennelyst havde en egen Evne til at bringe Humør i Forhandlingerne. Han mindede om, at det var Byraadet, der havde vedtaget, at der skulde holdes Koncerter, skønt Vennelystudvalget var der imod, men skulde der være Musik, var dette Ud-

valg enig om, at saa skulde det være god Musik, og saa havde man foreslaaet 6 Gange Koncert om Ugen af et Orkester paa 25 Mand. Sagen taalte imidlertid ingen Udsættelse, fordi Etablissementet ikke kunde udbydes, før Musikforholdene var ordnede, og fordi de Musikere, der duede noget, og som man ønskede at benytte, ellers søgte andet Engagement. Han anbefalede derfor Forslaget uden Budgetudvalgets Bemærkning.

Jakob Jensen syntes ikke, Byraadet skulde vanskeliggøre Situationen for Vennelystudvalget, og han forespurgte, om Budgetudvalget havde andre Planer at fremkomme med.

Sabroe fandt, at Budgetudvalgets Bemærkning viste Mangel paa Tillid til Vennelystudvalget og derfor vilde berøve dette Udvalg Lyst og Energi. Det vilde ikke gøre Forholdene bedre, om man fik endnu en Behandling.

Nørgaard maatte bestride, at man viste Mangel paa Tillid til Vennelystudvalget. Det var det store Beløb, man var betænkelig ved, og han kunde ikke gaa med til at koste saa mange Penge paa denne Sag. Paa Grund af den korte Tid fra Torsdag til Torsdag, havde det ikke været muligt at fremkomme med andre Planer.

Jul. Andersen vilde minde om, at man i Tide havde gjort opmærksom paa, at hver Koncertaften vilde give et ret stort Underskud, men Byraadet havde desuagtet vedtaget, at der skulde afholdes Koncerter.

Filtenborg paapegede, at man intet Grundlag havde for Beregningerne af Indtægterne; man antog Beløbene for kalkulatoriske, og derfor ønskede man en nærmere Drøftelse.

Lottrup ønskede at oplyse, at naar man skulde engagere et Orkester til at spille 4 Aftener om Ugen, kunde man for en forholdsvis ubetydelig

Merudgift lige saa godt engagere det 6 Aftener. Byraadet havde været enigt om, at der skulde gøres en Kraftanstrengelse for at bringe Vennelyst paa Fode, men et Orkester paa 15 Mand vilde ikke virke meget tiltrækkende. Nu kunde man faa et ypperligt Orkester paa 25 Mand under god Ledelse, saa nu burde man ikke opsætte Sagen længere.

Samuel sen anbefalede Budgettets Forslag uden Udvalgets Bemærkning. Skulde Kommunen overtage Musikken i Vennelyst, burde der gives god Musik, og det fik man næppe af et mindre Orkester end et paa 25 Mand.

Sim on sen kunde forstaa, at Vennelystudvalget ikke var tilfreds med denne Behandling, særlig da det var Byraadet, som havde beordret det til at fremkomme med Forslag, men Hr. Nørgaard havde sikkert truffet Hovedet paa Sønnet: det var den store Udgift, der skræmmede. Maaske kunde det ordnes saaledes, at den Mand, som overtog Vennelyst, af Byen fik udbetalt et Beløb mod saa at paatage sig visse Forpligtelser med Hensyn til Afholdelse af Koncerter. I ethvert Fald syntes han, at Beløbet var vel stort og kunde anvendes bedre end til Musik.

S a b r o e fremhævede, at det vilde være smukt at give Byens Borgere Adgang til at høre god Musik. Denne Bevilling vilde fortrinsvis komme den ubemidlede Del af Befolkningen til gode.

M i k a e l J o h a n s e n mente, at Afstemningen maatte dreje sig om, hvorvidt der skulde være Koncert 4 eller 6 Gange om Ugen.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto XIX. Forslag fra F. F. Samuel sen om, at der opføres et Beløb af 50 Kr. til »Danmarks Good Templar Loger« her i Byen.

Formanden oplyste, at det var ved en Fejltagelse, at Danmarks Good Templar Loges Aarhus-afdeling i sin Tid havde faaet et Tilskud, og at Forslaget, som ikke kunde tiltrædes af Budgetudvalget, før var blevet forkastet.

Samuel sen anbefalede at give det lille Beløb. Logens Medlemmer var for største Delen Arbejdere, og Pengene skulde anvendes i agitatorisk Øjemed. Forkastedes.

Ad Konto XIX. 4. Forslag fra et Mindretal indenfor Budgetudvalget om, at Bidrag til Fængselselskaberne i Horsens og Viborg, 150 Kr., udgaar af Budgettet.

Vedtoges.

Ad Konto XIX. Forslag fra Jul. Andersen, Jakob Jensen, Olesen og Sabroe om, at der opføres et Beløb af 3000 Kr. til Etablering og Drift af et Fødehjem for ubemidlede. — Budgetudvalget foreslaar, at der under Konto XIX. 4 opføres et Beløb af 1000 Kr. til Hospitalsophold for ubemidlede fødende.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ikke kunde gaa med til at bevilge 3000 Kr. i det foreslaaede Øjemed, men foreslog, at man bevilgede 1000 Kr. til Hospitalspleje for ubemidlede Kvinder, der skulde føde.

Sabroe takkede for Forslaget om de 1000 Kr. Naar Forslagsstillerne havde nævnet 3000 Kr., var dette Beløb rent kalkulatorisk. Mange Kvinder savnede Opholdsted, naar de skulde føde, men det kunde nu afhjælpes, og han haabede, at Byraadet ad Aare vilde gaa videre ad denne Vej. Muligvis var det rigtigst, at der nedsattes et Udvalg for denne Sag. Han vilde endvidere takke Budgetudvalget, fordi det havde strøget Bidraget til »Betesda«.

Magnus Nielsen foreslog, at der maatte skaffes Bestemmelser om, hvorledes og til hvem Beløbet skulde anvendes. Det maatte betones, at det særlig var bestemt for Kvinder fra Aarhus.

Sabroe ansaa det for en Selvfølge, at Kvinder fra Byen fik Fortrinsret. I et Regulativ kunde der fastsættes saadanne Bestemmelser, men han syntes dog ikke, at man skulde gøre det, at Kvinden var hjemmehørende i Aarhus, til en Betingelse. Maaske kunde et Aars Ophold i Byen være Grænsen.

Nørgaard sluttede sig til Hr. Magnus Nielsen; der maatte være et Regulativ nogenlunde svarende til det, man havde for Uddeling af Fripladser paa Hospitalet.

Lottrup mente, at »Betesda« gjorde et stort og godt Arbejde, og skønt det vel blev ledet i indremissionsk Retning, burde man ikke fratage det Tilskudet.

Olesen vilde til Hr. Lottrup sige, at der paa »Betesda« saa godt som ikke kom Kvinder fra Aarhus. Han var glad ved, at Budgetudvalget havde sluttet sig til Tanken om et Fødehjem, for disse ulykkelige Kvinder, her var Tale om, havde man hidtil kun kunnet henvise til Indlæggelse paa Fattiggaarden, og det vægrede de sig som oftest paa det bestemteste imod.

Sabroe havde ligesom Hr. Lottrup hidtil troet alt godt om »Betesda«, men i den senere Tid havde han hørt flere Klager over Hjemmet, og Aarsberetningen gav Oplysninger af en saadan Art, at han bestemt fraraadede at støtte denne Anstalt.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges.

Ad Konto XIX. 4. Forslag fra Budgetudvalgets Mindretal, Moustén og Simonsen, om, at Bidraget til Rednings- og Fødehjemmet »Bethesda«,

300 Kr., udgaar. — Tiltraadt af Budgetudvalgets Flertal.

Vedtoges.

Ad Konto XIX. 4. Forslag fra samme Mindretal om, at der opføres et Beløb af 100 Kr. som Bidrag til Himmelbjærggaarden.

Vedtoges.

Ad Konto XIX. 4. Forslag fra Mikael Johansen om at optage et Beløb af 75 Kr. som Bidrag til Aarhus Skyttekreds — Ikke tiltraadt af Budgetudvalget.

Mikael Johansen vilde spørge d'Hrr. Nørgaard og Filtenborg om Grunden til, at de ikke kunde tiltræde Forslaget, da de jo dog tidligere havde stemt for at give Bidrag til Aarhus Skyttekreds. Skyttekredsen gjorde meget godt og kunde vanskeligt undvære de 75 Kr.

Filtenborg havde i og for sig intet imod, at Skyttekredsen fik det lille Tilskud, men som før sagt, var Budgetforslaget et Kompromis, og man havde søgt at vise Hensyn mod hinanden. Andre i Budgetudvalget havde meget ønsket at faa denne Post strøget, og for at vise Imødekommenhed var man gaaet med.

Nørgaard sluttede sig til Hr. Filtenborgs Udtalelser, men iøvrigt kunde han ønske at spørge Hr. Johansen, hvorfor Hr. Johansen havde ønsket at stryge Tilskudet til »Fængselshjælpen«.

Mikael Johansen kendte ikke synderligt til »Fængselshjælpens« Virksomhed, og han havde ikke stemt imod at yde dette Tilskud, kun undladt at stemme for. Han vilde tillade sig at spørge, om man saa til Gengæld for at stryge de 75 Kr. til Skyttekredsen havde faaet vigtige Indrømmelser, ellers syntes han, de 75 Kr. burde være blevet staaende.

Sabroe erindrede om, at Tilskudet til Skyttekredsen var Pastor Laursens Værk.

Simonsen anbefalede at nægte de 75 Kr. Skyttekredsens Formaal laa udenfor de Omraader, som Byraadet plejede at støtte. I Virkeligheden havde Kredsen et militært Formaal, og ønskede man at drive Gymnastik, kunde man henvende sig andre Steder end til Skyttekredsen.

Mikael Johansen kunde ikke indse, at det forringede Sagen, at det var Pastor Laursen, der i sin Tid havde faaet dette Tilskud gennemført.

Harald Jensen erindrede, at en Del af Byraadet ønskede at opnaa noget, og saa gav man til Gengæld Pastor Laursen denne Ammunition til Skyttekredsen. Han havde aldrig stemt for dette Tilskud.

Nørgaard betonedede, at man i Budgetudvalget ikke havde handlet, men vist gensidig Imødekommenhed og søgt at enes paa de væsentlige Punkter.

Forslaget forkastedes.

Ad Konto XIX. 4. Udenfor Dagsordenen vedtoges det at forhøje Bidraget til Fælleskontoret for Velgørenhed med 300 Kr.

Med de foran anførte Ændringer vedtoges Budgettet i den i Budgetudvalgets Udkast foreliggende Skikkelse.

Det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa Formue- og Lejlighed, kommer da til at udgøre: 985703 Kr. 70 Øre. Da imidlertid de opførte Skatters samlede Beløb er 328750 Kr. 28 Øre større end det Skattebeløb, som er udskrevet i noget af Aarene 1901—03 (med Fradrag af det senest fastsatte Statstilskud), vil Raadet dog i et

senere Møde have at afstemme over Skatternes Udskrivning i Medfør af § 34 i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903.

2. (J. Nr. 22—06). Til Efterretning forelaa Skrivelser fra Indenrigsministeriet af 31. Januar d. A. med Approbation paa **Købekontrakterne** Nr. 229 og 230 med Tømrer S. A. Madsen m. fl. og med Murmester R. Rasmussen.
3. (J. Nr. 19—06). Fra Amtet var modtaget til Erklæring en Opgørelse over Delinkvent- m. fl. Omkostninger afholdte af Horsens Kommune i Aaret 1905—06.

Efter Indstilling af vedkommende Udvalg fandt Byraadet intet mod Opgørelsen at erindre.

4. (J. Nr. 450—06). Valg af **Vurderingsmænd** efter Loven om Ejendomsskyld i Stedet for den Halvdel af Mændene, der nu skal afgaa ved Lodtrækning.

Sagen henvistes til Behandling i et Udvalg bestaaende af Formanden, Jakob Jensen og J. C. Petersen.

5. (J. Nr. 86—06). I Anledning af en fra Justitsministeriet modtagen Skrivelse af 16. f. M. om Foretagelse af enkelte Ændringer i det af Byraadet indsendte Forslag til Bestemmelser i **Sundhedsvedtægten** angaaende Mælk og Mælkesalg, forelaa der en Indstilling fra Sundhedskommisjonen af 26. f. M. om, at Byraadet tiltraadte de af Ministeriet foreslaaede Ændringer.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 451—06). Fra Udvalget angaaende en Vedtægt om **Børns Arbejde** forelaa følgende Indstilling:

»Undertegnede Udvalg, som af Byraadet er nedsat til Behandling af Spørgsmaalet om Ud-

stedelse af en Vedtægt for Aarhus Købstad i Henhold til § 1, 2. Stykke i Lov Nr. 71 af 11. April 1901 om Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentliges Tilsyn dermed, tillader sig herved at indstille, at en saadan Vedtægt affattes overensstemmende med hoslagte Vedtægt af 23. Maj 1903 for København, dog med følgende Ændringer:

§ 1. Nr. 1 affattes saaledes:

Ombæring af Varer og anden fast Tjeneste som Bud eller Tyende for andre end Barne-Forældre (derunder ogsaa Virksomhed som Bydreng, Morgenpige o. lign.)

§ 2. II Nr. 1 første Linie affattes saaledes:
kun beskæftiges i de paagældende Virksomheder i 5 (Fredag og Lørdag dog 6) Timer i Døgnet. o. s. v.«

Mo usten udtalte, at Skolen havde rig Lejlighed til at se, hvor hyppig Misbrug af Børn fandt Sted. Særlig var Mælkedrenge og Fabriksbørn meget udsatte. I moralsk Henseende var det Pladserne paa Restaurationer og Kegelbaner, der var mest ødelæggende. Skoleudvalget havde ladet udarbejde en Oversigt over Børns Arbejde, og det havde vist sig, at ca. 2000 Børn drev erhvervsmæssig Arbejde. Den Sum, disse Børn tjente, beløb sig til ca. 100000 Kr. om Aaret. 341 Børn havde over 6 Timers dagligt Arbejde, 100 over 7, enkelte endogsaa 10 ja 12 Timer. Det var ikke meget, man havde naaet at forbedre endnu, men Forslaget betød dog et godt Fremskridt, og man havde ikke turdet gaa videre, da Børnenes Indtægt i visse Tilfælde var af stor Betydning for Forældrene. En Enke med en Fortjeneste af 8—10 Kr. om Ugen havde haardt Brug for de Penge, Børnene bragte hjem. Tillige maatte man

ogsaa tage Hensyn til, at Forsørgerne ofte maatte være hjemme fra hele Dagen, og at Børnene derfor intet Sted havde at opholde sig. Vuggestuerne og Fritidshjemmet kunde maaske bøde noget paa dette uheldige Forhold, og det var ønskeligt, om man ogsaa paa Frederiksbjerg kunde faa indrettet et Fritidshjem.

Sabroe fremhævede, at enkelte Arbejdsgivere i høj Grad misbrugte Børns Arbejdsevne, og han haabede, at Skolens Mænd vilde have et vaagent Øje med den Slags Udbygning. Der var ingen Grund til at se gennem Fingre med saadanne Forhold.

Müller mente, at Hr. Sabroes Fordring til Skolen var fuldt berettiget, og at det var Skolens Pligt i givet Tilfælde at gøre Anmeldelse, men Skolen havde hidtil savnet Bestemmelser, hvorved man kunde ramme de hensynsløse Arbejdsgivere. Enkelte af disse generede sig end ikke ved at benytte Børnene i Skoletiden, og man havde ikke andet Vaaben mod dem end de smaa Skolemulkter. I enkelte Tilfælde havde man ved Fabrikinspektørens Hjælp faaet saadanne uheldige Forhold paa-talt og rettet. Men desværre havde endnu ikke engang alle Forældre indset Betydningen af, at Børnene passede deres Undervisning. Vidste man blot en Vej til at overbevise Forældrene om, at hver forsømt Dag betød et Tab for Barnet, og at Forældrene var til for Børnenes Skyld og ikke omvendt.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 184—06). I Henhold til den i Mødet d. 29. November f. A. tagne Beslutning havde Slagtehusudvalget forhandlet med Sundhedskommissionen om Foretagelsen af Ændringer i **Sundhedsvedtægten** i Anledning af Justitsministeriets Skrivelse

af 14. s. M., hvorefter Udvalget nu forelagde et fra Kommissionen modtaget Forslag til saadanne Ændringer i Vedtægtens §§ 54—60.

Filtenborg meddelte, at man havde forhandlet med andre Byer, og at man var enedes om at frenkomme med dette Forslag, der holdt sig nær til Lovens Fordringer. Sundhedskommissionen havde tiltraadt Forslaget, men dog tilraadet nogle Forandringer med Hensyn til Handel med Kødkonserver.

Byraadet vedtog at indsende Forslaget til Justitsministeriet Approbation.

8. (J. Nr. 440—06). Efter derom foreliggende Andragende bevilgedes der **de fattiges Kasser** et yderligere Tilskud for indeværende Aar, stort 1500 Kr., der tillægges Domsognets, Frue Sogns og Sct Johannes Sogns Fattigkasse med 500 Kr. hver.

Formanden meddelte, at man, selv om det ønskede Beløb bevilgedes, dog kunde faa $\frac{1}{3}$ af disse Udgifter erstattet af Staten.

Magnus Nielsen støttede Andragendet. Det vilde være særdeles heldigt, om Beløbet blev bevilget, da den strenge Vinter medførte betydeligt forøgede Udgifter for Kasserne, og det kneb ret ofte med de nuværende Midler at holde Folk borte fra Fattigvæsenet.

Sabroe takkede for de velvillige Ord og udtalte sin Paaskønnelse af det humane Arbejde, der fra Fattiguivalgets Side gjordes for at holde Folk udenfor Fattigunderstøttelse. Med Hensyn til Fordeling af Beløbet vilde han foreslaa, at Summen fordeltes mellem de fri Fattigkasser for Domsognet, Frue Sogn og Johannes Sogn. Det var, som om Fattigdommen havde forskudt sig og nu var værst i den gamle By og den nordlige Del.

9. (J. Nr. 405—06). Efter Indstilling fra Marselisborgudvalget bevilgedes et fra Villaejerne ved Strandvejen fremkommet Andragende om Tilla-delse til at maatte anbringe et mindre **Badehus** paa Stranden til egen Brug.
10. (J. Nr. 435—06). Andragende fra Arbejdsgiverforeningen om, at Kommunen vil oprette et **Arbejdsanvisningskontor**.

Formanden udtalte, at et Udvalg i sin Tid havde afslaaet et lignende Andragende.

Samuel sen anbefalede at svare, at man ingen Grund fandt til at oprette et saadant Kontor. Det for denne Sag først nedsatte Udvalg havde ingen Anledning fundet til at oprette Arbejdsanvisningskontor, og det senere Udvalg havde ikke holdt Møde siden 1903. Forholdene her var ikke som i København, og hvis Arbejdsgiverne savnede Arbejdskraft, behøvede de blot at henvende sig til Formanden for vedkommende Fagforening, saa kunde de faa al den Arbejdskraft, de havde Brug for.

Vestesen kunde ikke følge Hr. Samuel sen. Han mente, at naar Sagen i sin Tid var strandet, var det, fordi man da befandt sig i en nedad-gaaende Periode, der let vilde kunne indfluere uheldigt paa Tilliden til Kontoret. For Smaabyer, hvor alle kendte hverandre, behøvede man ikke Arbejdsanvisningskontorer, men for større Byer vilde de være et betydeligt Gode. Han vidste vel, at man ved Henvendelse til Fagforeningerne kunde faa Arbejdere i de forskellige Fag anvist, men Arbejdsanvisningskontorer havde ogsaa deres største Betydning for ikke faglærte Arbejdere. I København gjorde Kontoret et stort Arbejde. Der fandtes hyggelige Lokaler, hvor Arbejderne kunde opholde sig, og Forretningsgangen var i det hele taget be-

undringsværdig ordnet. Kommunen maatte komme dertil, at et saadant Kontor blev oprettet, for at man kunde have et Sted, hvor Arbejder og Arbejdsgiver kunde finde hinanden, og for at enhver Arbejder kunde komme til det Arbejde og paa den Plads, hvor han passede bedst. Han anbefalede, at man nu, da man var i en Opgangsperiode, lod det nedsatte Udvalg virke.

J. C. Petersen anbefalede ligeledes Andragendet, og han mente, at Oprettelsen og Driften af et saadant Kontor vilde blive langt billigere, end man tænkte sig. Eftersom Byen voksede, blev det vanskeligere og vanskeligere for Arbejder Arbejdsgiver at finde hinanden. Vi blev nødt til engang alligevel at tage fat paa denne Sag, saa hellere begynde straks. Et saadant Kontor vilde i Særdeleshed betyde en stor Behagelighed for de arbejdssøgende, og det vilde for Arbejdsgiveren være værdifuldt altid at vide, hvor han skulde henvende sig for at faa Arbejdskraft, særlig i vore Tider, da et Arbejde sædvanlig maatte udføres i stor Skynding.

Mikael Johansen var klar over, at Oprettelsen af Arbejdsanvisningskontorer var et af de Krav, Tiden førte med sig, og der var ingen Tvivl om, at de vilde være til Nytte for begge Parter. Han anbefalede Nedsættelse af et Udvalg.

Filttenborg mente ligeledes, at Tiden nu var inde til at tage denne Sag under Overvejelse. Han foreslog Nedsættelse af et Udvalg, eventuelt det gamle Udvalg suppleret med Formanden.

Jakob Jensen udtalte, at der ingen Anledning var til nu at oprette et Arbejdsanvisningskontor. Sagen blev udsat i sin Tid, fordi det var nedadgaaende Tider, hvor det var let at finde Arbejdskraft. Nu, da det var opadgaaende Tider,

og altsaa lettere for Arbejderen at finde Arbejde, nu ønskede man det oprettet. Han syntes Kommunen skulde spare disse Penge. Det var forøvrigt ikke vanskeligt at finde Arbejdskraft, desværre var der arbejdsløse nok. Havde der fra begge Sider foreligget Andragende, havde han intet haft imod at fremme Sagen, men nu, da det kun var den ene Part, der ønskede Kontoret, kunde han kun tilraade Arbejdsgiverforeningen at sætte sig i Forbindelse med Arbejderorganisationerne for om muligt at fremskaffe en fælles Henvendelse.

Simonsen sluttede sig til de sidste Udtalelser. Det var unødvendigt at oprette et saadant Kontor, da der var Arbejdskraft nok, og der maatte sikkert være en anden Grund, da det kun var den ene Part, Arbejdsgiverne, der ønskede Kontoret oprettet.

Mikael Johansen vilde til Hr. Jakob Jensen sige, at naar Planer til et saadant Kontor fremkom baade i de op- og nedadgaaende Tider, var dette et Bevis paa Kontorets Berettigelse.

Vestesen vilde anbefale Anvisningskontoret, ikke blot fordi det gavtede Arbejdsgiverne, men fordi det var et humant Foretagende, der fortrinsvis var til Gavn for Arbejderne. Det var let nok for Arbejdsgiverne at skaffe Arbejdskraft, da Regelen var, at den ledige Arbejder henvendte sig paa Arbejdsstederne, og dette var vel ogsaa Grunden til, at man ikke søgte Fagforeningernes Anvisningskontorer, hvad han for sin Del intet havde imod. Et Arbejdsanvisningskontor maatte være det bedste for begge Parter, da det var fuldkomment neutralt, og den Oversigt over Arbejdsforholdene, som et saadant Kontor vilde sidde inde med, maatte i første Række komme Arbejderne til gode, ligesom det ogsaa kunde spare den arbejds-

løse for forgæves Rejse til andre Byer for at søge Arbejde.

J a k o b J e n s e n vilde paapege, at netop Aarhus Havn var godt fremme med Hensyn til humane Foranstaltninger til bedste for Arbejderne. Havneudvalget havde ved Oprettelsen af Varmestuerne netop løst en af de Opgaver, man nu saa gerne vilde lade Anvisningskontoret være ene om.

S a m u e l s e n anbefalede, at man stillede Sagen i Bero, til begge Parter ønskede Sagen fremmet. Arbejdsgiverforeningen kom sikkert ikke for Arbejdernes, men for sin egen Skyld, og denne Sag trængte til grundig Drøftelse inden for Arbejdernes Fællesorganisation. I Odense havde man forsøgt med et saadant Kontor, men Forsøget var faldet uheldigt ud, og Kontoret var nu nedlagt.

Andragendet afsloges.

